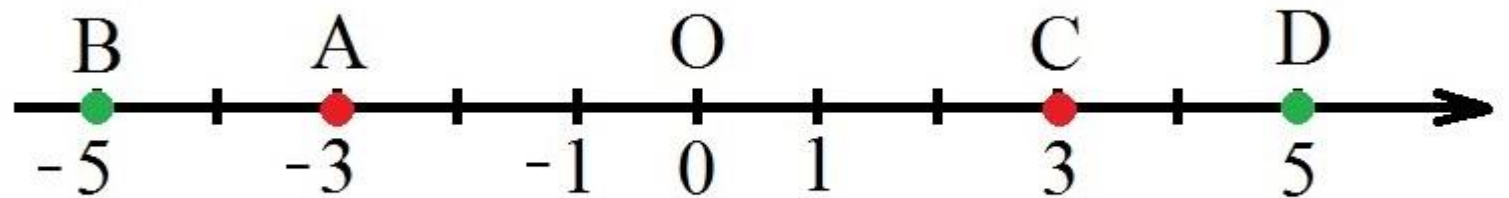

Сьогодні
21.01.2025

Урок
№87

Модуль числа

Мета уроку:
сформулювати поняття
«модуль числа»; формувати
навички знаходження модуля
числа та числа за його модулем

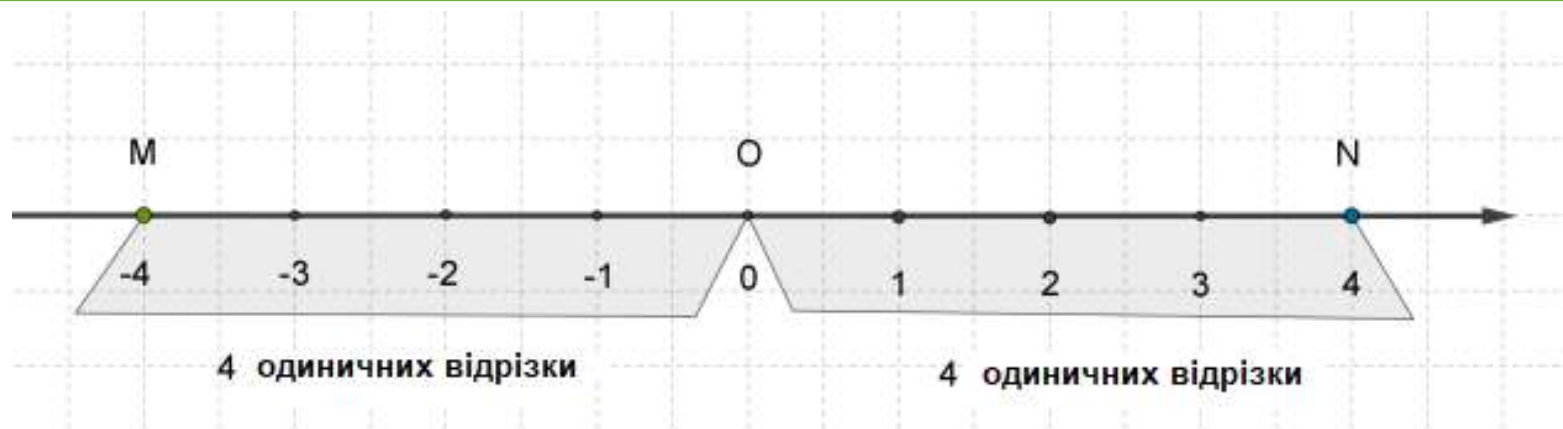
Відстань від точки М (–4) до нуля (див. малюнок) і від точки N (4) до нуля дорівнює 4 одиничним відріzkам.

Число 4 є модулем числа –4 і числа 4.

$$|-4|=4 \quad |4|=4$$

Модуль числа — це операція, яка дозволяє визначити невід’ємне значення числа без врахування його знаку. Позначається вертикальними рисками навколо числа, наприклад, $|x|$.

Відстань на координатній прямій від початку відліку до точки, яка зображує це число — називається модулем числа.

Що таке модуль?

$$|x| = ?$$

Протилежні числа мають рівні модулі: $|-t| = t$
 Модуль числа 0 дорівнює 0: $|0| = 0$

Модуль числа не може бути від'ємним. Модуль додатного числа та нуля дорівнює самому числу, а модуль від'ємного числа — протилежному йому числу.

$$|x| = \begin{cases} x, & \text{якщо } x \geq 0; \\ -x, & \text{якщо } x < 0. \end{cases}$$

Наприклад:

$$|-16| = 16$$

$$|271| = 271$$

$$|10004| = 10004$$

$$|82,1| = 82,1$$

$$|-0,7| = 0,7$$

$$|-3,005| = 3,005$$

Знайти x :

а) якщо $|x| = 23$, то $x = -23$ або $x = 23$;

б) якщо $|x| = 0$, то $x = 0$;

в) якщо $|x| = -14$, то таких значень x немає, тому що модуль будь якого числа дорівнює додатному числу або нулю.

Класна робота

(Усно).

Які з рівностей є правильними:

- 1) $|-2| = 2$;   2) $|-8| = 8$;
3) $|14| = 14$;   4) $|42| = -42$?

Завдання № 941

Усно. Назви відстань від початку відліку до кожної з точок: $M(5)$, $N(-4,2)$, $P\left(-2\frac{1}{3}\right)$, $Q(1,8)$.

Завдання № 943

Знайди модуль кожного із чисел:
 4 ; $-3,1$; $6,8$; $12,5$; $-13\frac{1}{2}$; -15 ; 0 ; $4\frac{1}{8}$; -2023 .
 Запиши відповідні рівності.

Розв'язання:

$$1) |4| = 4;$$

$$2) |-3,1| = 3,1;$$

$$3) |6,8| = 6,8;$$

$$4) |12,5| = 12,5;$$

$$5) |-13\frac{1}{2}| = 13\frac{1}{2};$$

$$6) |-15| = 15;$$

$$7) |0| = 0;$$

$$8) |4\frac{1}{8}| = 4\frac{1}{8};$$

$$9) |-2023| = 2023.$$

Завдання № 947

Запиши всі числа, модуль яких дорівнює:
1) 12; 2) 0,7.

Розв'язання:

$$1) 12 \text{ і } -12$$

$$|12| = 12;$$

$$|-12| = 12.$$

$$2) 0,7 \text{ і } -0,7$$

$$|0,7| = 0,7;$$

$$|-0,7| = 0,7.$$

Завдання № 949

Знайди значення виразу:

$$1) |2,7| + |-1,8| = 2,7 + 1,8 = 4,5; \quad 2) |-3,9| - |-0,9| = 3,9 - 0,9 = 3;$$

$$3) |-2,5| \cdot |4,2| = 2,5 \cdot 4,2 = 10,5; \quad 4) |7,2| : |-0,6| = 7,2 : 0,6 = 12;$$

$$5) \left| -\frac{3}{7} \right| + \left| -\frac{1}{14} \right| = \frac{3}{7} + \frac{1}{14} = \frac{6}{14} + \frac{1}{14} = \quad 6) \left| -\frac{5}{9} \right| \cdot \left| \frac{3}{5} \right| = \frac{5}{9} \cdot \frac{3}{5} = \frac{5 \cdot 3}{9 \cdot 5} = \frac{1}{3}.$$

$$= \frac{7}{14} = \frac{1}{2};$$

Завдання № 951

Розв'яжи рівняння:

1) $|x| = 9$; 2) $|x| = -3$.

Розв'язання:

1) $|x| = 9$;
 $x = 9$ або $x = -9$.

2) $|x| = -3$;
Рівняння не має розв'язків оскільки
 $|x| \geq 0$.

Завдання № 953

- 1) Відомо, що $|a| = 7$. Знайди $|-a|$.
- 2) Відомо, що $|-b| = 3$. Знайди $|b|$.

Розв'язання:

$$1) |-a| = |a| = 7;$$

$$2) |b| = |-b| = 3.$$

Завдання № 954

Обчисли значення виразу $2|a| - |b|$, якщо:

1) $a = -1,8$; $b = -1,2$;   2) $a = 1\frac{3}{8}$; $b = -\frac{7}{8}$.

Розв'язання:

1) Якщо $a = -1,8$; $b = -1,2$, то $2|-1,8| - |-1,2| = 2 \cdot 1,8 - 1,2 = 3,6 - 1,2 = 2,4$.

2) Якщо $a = 1\frac{3}{8}$; $b = -\frac{7}{8}$, то $2|1\frac{3}{8}| - |-\frac{7}{8}| = 2 \cdot \frac{11}{8} - \frac{7}{8} = \frac{2 \cdot 11}{8} - \frac{7}{8} = \frac{22}{8} - \frac{7}{8} = \frac{15}{8} = 1\frac{7}{8}$.

З поданих чисел вибери число, модуль якого є найбільшим, і число, модуль якого є найменшим:

1) 4,7; -6,3; -14,5; 12,3;   2) 1,8; 0; -7,3; -4,5.

Розв'язання:

1) $-14,5$ це число модуль якого є найбільшим.

4,7 це число модуль якого є найменшим.

2) $-7,3$ це число модуль якого є найбільшим.

0 це число модуль якого є найменшим.

Розв'яжи рівняння:
1) $|y| = -5$; 2) $|y| = 2$.

Розв'язання:

1) $|y| = -5$;

Рівняння не має розв'язків
оскільки $|y| \geq 0$.

2) $|y| = 2$;

$y = 2$ або $y = -2$.

Порівняй числа:

- 1) $0,8$ і $\frac{7}{8}$;   2) $1\frac{2}{5}$ і $1\frac{1}{3}$;   3) $7\frac{5}{8}$ і $7\frac{5}{9}$;   4) $1,33$ і $1\frac{1}{3}$.

Розв'язання:

$$1) 0,8 < \frac{7}{8};$$

$$3) 7\frac{5}{8} > 7\frac{5}{9};$$

$$2) 1\frac{2}{5} > 1\frac{1}{3};$$

$$4) 1,33 < 1\frac{1}{3}.$$

1. Що називають модулем числа?
2. Як позначають модуль числа?
3. Як знайти модуль додатного числа або нуля; від'ємного числа?
4. Чи може модуль деякого числа бути від'ємним числом?

Опрацюй підручник
сторінки 20-24.
Виконай завдання:
№ 944, 950.

